

**Lietuvos savivaldybių asociacijai
Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybėms**

2018-11-07 Nr. 102
I Nr.

**NAUJOJI ŠILUMOS SUPIRKIMO IŠ NEPRIKLAUSOMŲ ŠILUMOS GAMINTOJŲ
TVARKA – GRĖSMĖ LIETUVOS SAVIVALDAI, UŽTIKRINANT ŠILUMOS
TIEKIMĄ MAŽIAUSIOMIS SĄNAUDOMIS. GALIMAS ŠILUMOS KAINŲ KILIMAS
IR NAUJI FINANSINIAI PRARADIMAI SAVIVALDYBĖMS BEI JŲ VALDOMOMS
ĮMONĖMS**

Nuo 2019 metų įsigaliosianti nauja Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – VKEKK) 2018 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-202 patvirtinta *Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarka* (toliau - Naujoji tvarka) gali reikšmingai pakeisti situaciją Lietuvos šilumos ūkyje ir kyla grėsmė, kad bus sugriauti centralizuoto šilumos tiekimo (toliau - CŠT) ekonominiai ir technologiniai pagrindai. Iki šiol reguliuojamos CŠT įmonės gaudavo nustatytas pastoviąsias pajamas šilumos gamybos šaltinių palaikymui, o šilumą iš nepriklausomų šilumos gamintojų (toliau - NŠG) supirkdavo tik tuo atveju, jeigu ji buvo pigesnė negu gaminama nuosavose katilinėse (kintamieji kaštai). Naujoji tvarka įteisina konkurenciją „pilnais kaštais“ – tai yra visas pajamas gaus tos katilinės, kurios tą mėnesį dirbs, o likusios, atitinkamai, negaus jokių pajamų.

Naujoji tvarka nereguliuojamiems ir laisvai veikiantiems šilumos gamintojams garantuoja gerą verslo aplinką, o reguliuojamiems ir visaip suvaržytiems šilumos tiekėjams kelia didelę riziką prarasti reikšmingą dalį veiklai būtinų pajamų. Savivaldybės laiduoti kreditai ar kiti nuostoliai patiriami savivaldos įmonių, nei VKEKK, nei investuotojų nejaudina. Sunaikinus „valdišką“ šilumos gamintoją galima bus užsidirbti ir geresnį pelną. Tai aktualu ne tik miestams, kur jau veikia NŠG, bet ir kitiems miestams, kadangi Naujoji tvarka reiškia, kad pastačius naują katilinę šalia esamos ir pasiūlius nežymią kainos nuolaidą, galima perimti šilumos gamybą ir visas su ja susijusias pajamas. Šilumos tiekėjui tokiu atveju būtų paliekama tik atsakomybė ir NŠG rezervavimo funkcija. Jeigu iki šiol NŠG katilinės buvo statomos miestuose, kur dar naudojama didelė dalis gamtinių dujų, tai nuo kitų metų tokios investicijos gali pasirodyti patrauklios ir jau plačiai biokurą naudojančiuose miestuose. Tiesiog nukonkuruojant jau veikiančias biokuro katilines nežymiu kainos skirtumu (tą akivaizdžiai iliustruoja Baltpool biržos skelbiami šilumos supirkimo aukcionų rezultatai).

Naujoji tvarka riboja savivaldybių galimybes prisiimti atsakomybę už šilumos tiekimo organizavimą savo teritorijoje. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau - LŠTA) pastangos įtikinti VKEKK, kad nepradėtų įgyvendinti šilumos gamyboje konkurencijos „pilnais kaštais“, nedavė rezultatų ir belieka tikėtis atsakingo politinio sprendimo Seime, koreguojant šilumos ūkio įstatymą.

Kol nevėlu, LŠTA siūlo objektyviai įvertinti Naujosios tvarkos galimas pasekmes ir sureguliuoti santykius tarp licencijuotų šilumos tiekėjų ir laisvai veikiančių šilumos gamintojų, šią konkurenciją nukreipiant vartotojų naudai – tai yra mažinti bendruosius šilumos tiekimo kaštus ir užtikrinti ilgalaikį patikimą ir kokybišką šildymo ir karšto vandens tiekimą Lietuvos vartotojams.

Kviečiame visus prieinamomis priemonėmis informuoti LR Seimo narius apie esminius pokyčius, planuojamus Lietuvos šilumos ūkyje nuo 2019 metų, ir laiku užkirsti kelią galimam šilumos kainų augimui, pasikeitus šilumos gamintojams. Detalesni problemos paaiškinimai ir siūlymai Šilumos ūkio įstatymo pataisai bei racionalios konkurencijos modelis - pridedami. Esame pasirengę atsakyti į klausimus ir suteikti išsamesnius paaiškinimus.

PRIDEDAMA:

1. Privatininkai ruošiasi perimti šilumos gamybą iš savivaldybių įmonių. Ar tai atpigins šilumą? - Išsamesni problemos paaiškinimai ir siūlymai inicijuoti Šilumos ūkio įstatymo pataisas (5 l.)
2. LŠTA siūlomas Nepriklausomų šilumos gamintojų ir centralizuoto šilumos tiekimo įmonių santykių galimas modelis (2 l.)

Pagarbiai

Prezidentas

dr. Valdas Lukoševičius